REZOLUCIJA (EU) 2020/1942 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) za financijsku godinu 2018.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2018.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0059/2020),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („Nadzorno tijelo") za financijsku godinu 2018. njegov konačni proračun iznosio 44 191 067 EUR, što je povećanje od 5,02 % u odnosu na 2017. godinu; budući da se Nadzorno tijelo financira iz doprinosa Unije (26,59 %), doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica i promatrača (46,44 %) i naknada primljenih od nadziranih subjekata (25,78 %) ([2]);

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Nadzornog tijela za financijsku godinu 2018. („izvješće Revizorskog suda") izrazio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2018. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,99 %, što predstavlja neznatno smanjenje od 0,01 % u odnosu na 2017.; napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 88,87 %, što je smanjenje od 0,89 % u odnosu na prethodnu godinu;

2. napominje da, prema izvješću Revizorskog suda, Nadzorno tijelo u skladu s relevantnom uredbom o naknadama naplaćuje naknade agencijama za kreditni rejting i da bi te naknade isključivo trebale pokrivati rashode Nadzornog tijela povezane s registracijom i certifikacijom agencija za kreditni rejting te nadzorom nad njima; napominje da su naknade koje je Nadzorno tijelo 2017. naplatilo agencijama za kreditni rejting prekoračile nastale rashode za 853 950 EUR te je Nadzorno tijelo višak sredstava utrošilo na druge aktivnosti, dok su 2018. rashodi premašili naknade naplaćene agencijama za kreditni rejting za 224 664 EUR; napominje da ukupno odstupanje u razdoblju 2015. – 2018. iznosi 540 412 EUR; osim toga, primjećuje da Nadzorno tijelo u skladu s relevantnom uredbom o naknadama naplaćuje naknade trgovinskim repozitorijima i da bi se tim naknadama isključivo trebali pokrivati rashodi povezani s registracijom trgovinskih repozitorija i nadzorom nad njima; napominje da su 2017. rashodi Nadzornog tijela povezani s registracijom trgovinskih repozitorija i nadzorom nad njima premašili povezane naknade za 452 466 EUR i da su 2018. rashodi Nadzornog tijela u istom području premašili povezane naplaćene naknade za 30 882 EUR; napominje da ukupno odstupanje u razdoblju 2015. – 2018. iznosi 545 735 EUR (ili 6 %); primjećuje da, iako se Nadzorno tijelo pridržavalo smjernica koje je Komisija pružila u tom pogledu, viškovi i manjkovi mogu dovesti do unakrsnog financiranja aktivnosti na godišnjoj razini; prima na znanje odgovor Nadzornog tijela da je 2017. moralo preraspodijeliti resurse za rad na određenom riziku povezanom s trgovinskim repozitorijima, zbog čega je došlo do jaza između prikupljenih naknada i stvarnih rashoda, a pritom je stalno pratilo smjernice Komisije o proračunskom modelu za spomenute naknade, te da se svaka kratkoročna neravnoteža mora neutralizirati u dugoročnom pogledu; poziva Nadzorno tijelo da nastavi ograničavati takvo unakrsno financiranje sve dok se u proračunu Nadzornog tijela ne ponavljaju znatna odstupanja;

3. primjećuje da akumulirani viškovi za razdoblju od 2015. do 2018., koji proizlaze iz naknada koje plaćaju agencije za kreditni rejting za registraciju, certificiranje i nadzor tih subjekata, iznose 0,5 milijuna EUR; smatra da bi ti viškovi trebali biti privremeni i da se ne bi smjeli koristiti za stalno unakrsno financiranje drugih aktivnosti;

([1]) SL C 19, 15.1.2019., str. 1.
([2]) SL C 19, 15.1.2019., str. 3.

Uspješnost

4. napominje da je Nadzorno tijelo dovršilo 90 % aktivnosti iz svojeg godišnjeg programa rada;

5. napominje da je implementacija instrumenta MiFID II najveći projekt koji je Nadzorno tijelo provelo u 2018.; nadalje, primjećuje da je jedan od glavnih izazova i ciljeva bila priprema postupka za uredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez dogovora, pri čemu su bili potrebni veći napori u kontekstu nesigurnosti;

6. napominje da se radno opterećenje Nadzornog tijela stalno mijenja i obuhvaća regulatorne zadaće te provedbu i primjenu prava Unije;

7. napominje da Nadzorno tijelo, zajedno s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo (EBA) i Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA), čini dio zajedničkog odbora čija je zadaća osigurati međusektorsku dosljednost i zajednička stajališta u području nadzora nad financijskim konglomeratima i raditi na drugim međusektorskim pitanjima; također napominje da Nadzorno tijelo dijeli računovodstvenog službenika s Agencijom Europske unije za željeznice i da je sudjelovalo u mnogim zajedničkim nabavama s drugim agencijama, uvijek tražeći učinkovitost putem suradnje; snažno potiče Nadzorno tijelo da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju sa svim agencijama Unije;

8. u svjetlu primjedbi tijela nadležnog za davanje razrješnice povezanih s vanjskom evaluacijom triju europskih nadzornih tijela koja je provedena 2017., prima na znanje uspješan dovršetak zakonodavnog postupka o preispitivanju europskih nadzornih tijela u proljeće 2019. i napominje da se sada izmjene Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) i relevantnog sektorskog zakonodavstva Unije primjenjuju na odgovarajući način;

9. pozdravlja istragu Nadzornog tijela o trgovinskim praksama dividendne arbitraže, kao što su cum-ex i cum-cum; potiče Nadzorno tijelo da iz te istrage izvuče konkretne zaključke kako bi se zaustavile postojeće i spriječile buduće prakse kojima se ugrožava integritet financijskih tržišta Unije;

10. pozdravlja izvješće Nadzornog tijela iz srpnja 2019. o preliminarnim zaključcima o višestrukim programima povrata poreza po odbitku kako bi se odgovorilo na Rezoluciju Europskog parlamenta od 29. studenoga 2018. o skandalu Cum-Ex: Financijski kriminal i nedostaci u postojećem pravnom okviru (2018/2900(RSP)), pri čemu je Europski parlament zatražio od Nadzornog tijela da provede istragu o sustavima kao što su cum-ex i cum-cum; nadalje, pozdravlja činjenicu da je nadzorni odbor Nadzornog tijela odobrio pokretanje službene istrage u skladu s člankom 22. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1095/2010; potiče Nadzorno tijelo da iz te istrage izvuče konkretne zaključke kako bi se zaustavile postojeće i spriječile buduće prakse kojima se ugrožava integritet financijskih tržišta Unije;

11. naglašava da je uloga Nadzornog tijela u promicanju zajedničkog nadzornog i regulatornog režima u cijelom europskom financijskom sustavu ključna za jamčenje financijske stabilnosti, povezanijeg, učinkovitijeg i sigurnijeg financijskog tržišta te visokog stupnja zaštite potrošača u Uniji promicanjem pravednosti i transparentnosti na tržištu proizvoda i financijskih usluga;

12. naglašava da Nadzorno tijelo pri obavljanju svojih aktivnosti treba posvetiti posebnu pozornost osiguravanju usklađenosti s pravom Unije, poštovanju načela proporcionalnosti i poštovanju temeljnih načela unutarnjeg tržišta;

13. zabrinut je zbog toga što bi provedba odredbi o nadzoru Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) u obliku smjernica te pitanja i odgovora mogla preopteretiti manje aktere i time smanjiti tržišno natjecanje ([5]);

([3]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

([4]) Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

([5]) Temeljeno na povratnim informacijama dobivenih od društva Creditreform Rating AG.

14. naglašava da bi Nadzorno tijelo trebalo osigurati da sve zadaće izvrše u cijelosti i u zadanim rokovima te se pridržavati zadaća i mandata koje su mu dodijelili Parlament i Vijeće i u potpunosti ih iskoristiti, kao i da Nadzorno tijelo nikada ne smije pokušati prekoračiti svoj mandat; ističe da će fokusiranje na mandat koji su mu dodijelili Parlament i Vijeće dovesti do djelotvornije i učinkovitije uporabe resursa;

Kadrovska politika

15. napominje da je 31. prosinca 2018. bilo izvršeno 95,51 % plana radnih mjesta, tj. imenovano je 149 privremenih djelatnika od 156 privremenih djelatnika odobrenih u okviru proračuna Unije (u usporedbi sa 150 odobrenih radnih mjesta 2017. godine); također napominje da je 2018. u Nadzornom tijelu bilo zaposleno 68 ugovornih djelatnika i 14 upućenih nacionalnih stručnjaka;

16. postavlja pitanje jesu li sredstva dodijeljena Nadzornom tijelu dostatna za obavljanje njegovih sve većih zadaća, primjerice u područjima sekuritizacije, Prospekta 3 i novčanih fondova, gdje se radno opterećenje povećalo, ali nije zaposleno novo osoblje;

17. sa zadovoljstvom prima na znanje ujednačenu rodnu ravnotežu o kojoj je Nadzorno tijelo izvijestilo u pogledu višeg rukovodećeg osoblja (jedan muškarac i jedna žena) i među članovima upravnog odbora (tri muškarca i tri žene);

18. prima na znanje da je stopa fluktuacije osoblja Nadzornog tijela iznosila 6,9 %, čime je postignut cilj Nadzornog tijela od manje od 10 %;

19. napominje da je Nadzorno tijelo donijelo politiku o zaštiti dostojanstva pojedinaca i sprečavanju uznemiravanja te je odlukom upravnog odbora u prosincu 2018. ažuriralo svoja prethodna pravila, u skladu s modelom Komisije; napominje da Nadzorno tijelo imenuje povjerljive savjetnike i organizira redovite informativne radionice;

20. pita se je li korištenje privremenih radnika i vanjskih konzultantskih tvrtki umjesto povećanja broja vlastitog osoblja dugoročno najbolje korištenje resursa;

21. napominje da je Revizorski sud utvrdio horizontalni trend u svim agencijama koji se odnosi na upotrebu vanjskih suradnika zaposlenih u ulogama savjetnika za IT; poziva da se u tom važnom i osjetljivom području u što većoj mjeri smanji ovisnost o vanjskom zapošljavanju kako bi se ograničili mogući rizici;

Javna nabava

22. napominje da, prema izvješću Revizorskog suda, Nadzorno tijelo s društvima u području informacijskih tehnologija koristi ugovore koji bi mogli dopuštati ustupanje vanjskih djelatnika umjesto pružanja jasno definiranih informatičkih usluga ili proizvoda, dok bi se trebala primjenjivati posebna pravila u skladu s Direktivom 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]), a ustupanje vanjskih radnika može se provoditi samo putem ugovora s ovlaštenim agencijama za privremeno zapošljavanje; napominje da uporaba ugovora o pružanju IT usluga za osiguravanje radne snage ne bi bila u skladu s pravilima Unije u vezi sa socijalnim pitanjima i zapošljavanjem te bi se njome Nadzorno tijelo izložilo pravnim rizicima i rizicima za svoj ugled; poziva Nadzorno tijelo da zajamči da se ugovori sroče tako da se spriječe sve nejasnoće u pogledu toga je li njihov predmet javna nabava IT usluga ili angažiranje vanjskih djelatnika;

23. napominje da je, prema izvješću Revizorskog suda, Nadzorno tijelo 2018. pokrenulo postupak javne nabave za najam novog uredskog prostora u Parizu; prima na znanje da je Nadzorno tijelo izvorno planiralo zajednički postupak javne nabave s drugim tijelima Unije kao što je EBA, koje se u to vrijeme pripremalo za preseljenje iz Londona u Pariz; napominje da su Nadzorno tijelo i EBA zaključili da se predviđene prednosti zajedničkog postupka javne nabave ne bi ostvarile te da su Nadzorno tijelo i EBA proveli zasebne postupke javne nabave za najam uredskog prostora i druge povezane usluge te tako propustili priliku za ostvarivanje ekonomije razmjera i učinkovitosti; poziva Nadzorno tijelo da ojača suradnju s drugim agencijama i da kad god je to moguće koristi zajedničke postupke javne nabave kako ne bi propustilo prilike za ostvarivanje ekonomije razmjera i povećanje učinkovitosti;

24. napominje da, iako je Nadzorno tijelo uložilo znatne napore u pripremu natječajne dokumentacije za najam novog uredskog prostora i u metodologiju evaluacije ponuda, još uvijek mora poboljšati dokumentaciju i sljedivost evaluacije ponuda; posebno zbog toga što bi, s obzirom na to da izvješća o evaluaciji služe kao glavna referenca za različite faze postupaka javne nabave, njihov sadržaj trebao biti iscrpan i pružati sve relevantne pojedinosti;

([6]) Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5.12.2008., str. 9.).

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

25. napominje da 28 % proračuna Nadzornog tijela potječe od naknada koje se zaračunavaju subjektima koje ono nadzire; napominje da su uvedene mjere za ublažavanje sukoba interesa te da je provedena revizija tih mjera; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice nastavi obavještavati o mjerama koje poduzima za sprečavanje sukoba interesa; nadalje, prima na znanje da Nadzorno tijelo smatra da bi u slučaju da Komisija ubire naknade došlo do neučinkovitosti i porasta rizika od netočnosti i nepravilnog izračuna, zbog čega bi došlo do narušavanja ugleda;

26. pozdravlja objavljivanje evidencije o sastancima s dionicima u skladu sa zahtjevom Europskog ombudsmana; poziva Agenciju da slijedi prijedlog Europskog ombudsmana da u svoje informacije za javnost uključi naznaku o tome postoji li detaljna evidencija o određenom sastanku s dionicima, koja bi stoga mogla podlijegati zahtjevu za javni pristup dokumentima, pod uvjetom da njihov sadržaj nije poslovno osjetljiv;

27. naglašava važnost otvorene, učinkovite i neovisne uprave za sve agencije Unije i Uniju u cjelini; podsjeća na problem sukoba interesa koji proizlazi iz situacija „rotirajućih vrata" i naglašava potrebu za jedinstvenim pravnim okvirom za rješavanje takvih pitanja;

Unutarnje kontrole

28. u svjetlu napomena i primjedbi tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s revizijom stručnih pregleda nacionalnih nadležnih tijela koju je provela Služba Komisije za unutarnju reviziju (IAS), napominje da su sve povezane aktivnosti zaključene;

29. napominje da je, prema izvješću Revizorskog suda, IAS 2018. objavio revizijsko izvješće o „Upravljanju temeljenom na prihodima i aktivnostima u Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala" i da je Nadzorno tijelo pripremilo akcijski plan kako bi se usredotočilo na područja u kojima su potrebna poboljšanja; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u vezi s tim;

Druge primjedbe

30. napominje da je tijekom 2018. očekivano povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije imalo znatan utjecaj na planirani rad i rezultate Nadzornog tijela te da je prouzročilo mnogo pripremnog rada, posebno u područjima nadzorne konvergencije, sprečavanja fragmentacije i regulatorne arbitraže te izravnog nadzora i procjene rizika; napominje da je Nadzorno tijelo temeljito analiziralo kakav bi operativni utjecaj očekivano povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije imalo na njegovu organizaciju i da je odredilo posebno osoblje za pružanje savjeta o tim pitanjima i redovito izvještavanje o njima;

31. poziva Nadzorno tijelo da se usredotoči na to da javnosti prenese rezultate svojih istraživanja te da komunicira s javnošću preko društvenih mreža i drugih medija;

32. ističe odgovornost financijskog sustava kada se radi o suočavanju s izazovima održivosti i osiguravanju da Unija ispunjava svoje obveze preuzete u okviru Pariškog sporazuma u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama; ističe ključnu ulogu Nadzornog tijela u uključivanju okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika u regulatorni i nadzorni okvir te u mobiliziranju i usmjeravanju tokova privatnog kapitala prema održivim ulaganjima; stoga naglašava potrebu za dostatnim sredstvima za praćenje provedbe tog okvira od strane financijskih institucija i nacionalnih nadležnih tijela;

33. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 14. svibnja 2020. ([7]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0121.